

АГЕНЦИЈА ЗА ЛЕКОВИ И МЕДИЦИНСКИ СРЕДСТВА
AGJENCIA E BARNAVE DHE PAJISJEVE MJEKËSORE

Бр.-Нр. 02-10652/11

18-11-2022 20 год.-ви
СКОПЈЕ - ШКУР

ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА ПРОЦЕНКА ОД РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА
ВО АГЕНЦИЈАТА ЗА ЛЕКОВИ И МЕДИЦИНСКИ СРЕДСТВА ЗА 2022 ГОДИНА

Скопје, јули 2022 година

1. ВОВЕД

Корупцијата претставува сериозна закана за правната држава и за демократијата. Една од темелните вредности на едно демократско општество е почитување на основните човекови и граѓански права и слободи. Корупцијата е спротивна на начелото на владеење на правото со што го загрозува развојот на општеството во целина и претставува директна закана за демократските институции и моралните основи на општеството.

Според Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр.12/19) под корупција се подразбира злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг, а под судир на интереси се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности.

Поимот корупција, во смисла на Законот, ги опфаќа и поимите на:

- пасивна корупција - намерно делување на службено лице, кое директно или преку посредник, бара или прима корист од каков било вид, за себе или за трето лице, или прифаќа ветување на ваква корист, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со своите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски и
- активна корупција - намерно делување на кое било лице кое директно или преку посредник, ветува или дава корист од каков било вид на службено лице, за него или за трето лице, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со неговите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски.

Годишниот план за проценка од ризици од корупција во Агенцијата за лекови и медицински средства во 2022 година (во натамошниот текст: Агенцијата) има за цел да воспостави систем на мерки кои ќе овозможат справување со корупцијата и идентификување на причините, условите и факторите кои ја овозможуваат.

Во справувањето со корупцијата, Агенцијата ќе се насочи кон:

- ефикасно детектирање и идентификација на ризиците од корупција,
- унапредување на личниот и професионален интегритет на вработените од кои се очекува во нивното работење да бидат посветени исклучиво на јавниот интерес и на општото добро, да избегнуваат каков било судир помеѓу јавниот и приватниот интерес и да се спротивстават на секое нечесно, несовесно и недолично однесување и
- соодветно санкционирање на сторителите.

При утврдувањето на одговорноста за коруптивно однесување никој не смее да биде исклучок, ниту пак некој има право да го попречува, ограничува или на кој било начин да го оневозможува процесот на утврдување на одговорноста.

Вработените во Агенцијата се должни работите и работните задачи да ги вршат квалитетно, одговорно, стручно, навремено, совесно, чесно, ефикасно и непристрасно во согласност со Уставот и законите, како и почитување на одредбите од Кодексот за административните службеници и при тоа треба да задржуваат високи стандарди за личен интегритет, професионална етика и грижа за заштита на јавниот интерес.

Директорот и заменикот директор на Агенцијата како носители на јавни функции кои се именувани од страна на Владата на РСМ се должни да ги почитуваат Уставот, законските прописи и Кодексот за етичко однесување на членовите на Владата на РСМ и носителите на јавни функции именувани од страна на Владата.

2. АНАЛИЗА НА РИЗИЧНИ ОБЛАСТИ ЗА КОРУПЦИЈА

Агенцијата, во рамките на делокругот на работењето, ги анализира ризичните области во кои може да се појави коруптивно однесување, така што активности на корупција може да се појават во повеќе области како што се:

- спроведувањето на јавните набавки,
- управувањето со човечките ресурси (вработувањето, унапредувањето и мобилност преку распоредување или преземање на вработените во Агенцијата),
- издавањето на одобренија, дозволи и сертификати во постапките што се водат во Агенцијата согласно Законот за лековите и медицинските средства,
- назначувањето на членови во постојаните и повремениите комисии и работните групи кои се формираат во Агенцијата и
- спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Главните облици на корупцијата се манифестираат преку злоупотреба на службената положба и овластување (постапување или непостапување при извршувањето на работите и работните задачи), примање поткуп, изнуда, прифаќање на подароци и услуги, свесно губење на докази, подметнување на докази, овозможување да се избегне плаќање на надоместоци и административни такси, злоупотреба при користењето на службените возила, политичко влијание при назначување на членови во комисии и работни групи, вработување, унапредување и мобилност преку распоредување или преземање на вработените во Агенцијата спротивно на закон и др.

Потребно е јасно да се идентификуваат работните места со најголем ризик од корупција, од причина што некои работни места може да се поподложни на корупција од останите, поради што е потребно во Агенцијата да се воспостави систем за проценка на ризик и управување со ризик и да се обезбеди негово успешно спроведување.

3. ИДЕНТИФИКУВАЊЕ НА ПРИЧИНИТЕ, УСЛОВИТЕ И ФАКТОРИТЕ КОИ ЈА ОВОЗМОЖУВААТ КОРУПЦИЈАТА

Причини што би можеле да доведат до корупција се остварување на материјална или друга корист за себе или за друг од страна на вработените, заменик директорот и директорот во Агенцијата.

Условите и факторите кои би можеле да овозможат корупција се одредени ситуации и можности што им се укажуваат на вработените, заменик директорот и директорот при реализирање на активностите во претходно анализирани ризични области од работењето на Агенцијата.

4. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОТЧЕТНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА АГЕНЦИЈАТА

Под транспарентност во работењето на Агенцијата се подразбира податоците и информациите од надлежност на Агенцијата да бидат јавно, навремено и лесно достапни на сите заинтересирани лица заради остварување на нивните права и интереси.

Согласно Законот за слободен пристап на информациите од јавен карактер, информациите од јавен карактер кои ги поседува Агенцијата, како и службеното лице за посредување при остварувањето на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер се јавно достапни и објавени на веб – страницата на Агенцијата <https://www.malmed.gov.mk>

Агенцијата има подготвено Процедура за начинот на постапување по доставени пријави од укажувачи којашто исто така ќе придонесе за ефективна и ефикасна борба со корупцијата. Согласно Законот за заштита на укажувачи има назначено овластено лице за прием на пријави доставени од укажувачи заради заштитено внатрешно пријавување чишто податоци се јавно достапни на веб – страницата на Агенцијата.

Отчетност во работењето на Агенцијата подразбира дека Агенцијата дава извештај за својата работа и постигнувања пред граѓаните. Годишниот извештај за работењето на Агенцијата, директорот го доставува до Владата најдоцна до 31 март во тековната за претходната година и откако ќе биде усвоен од Владата годишниот извештај се објавува на веб – страницата на Агенцијата.

Информации за реализацијата на јавните средства обезбедени од буџетот на Агенцијата може да се најдат преку пребарување по институции на следната веб адреса: <https://open.finance.gov.mk>

5. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА И СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ ВО АГЕНЦИЈАТА

Антикорупциските активности во Агенцијата ќе бидат насочени кон:

- спроведување политика на нулта толеранција за корупцијата и судирот на интереси,
- искоренување на корупцијата и на незаконските политики преку воспоставување на систем на владеење на правото во кој вработените ќе се спротивставуваат на корупцијата,
- јакнење на интегритетот на вработените,
- унапредување на професионалноста на вработените преку доследно почитување на законските прописи и подзаконските акти,
- департизација и деполитизација на вработените,
- спречување на политичко и друг вид на влијание во постапките за вработување, унапредување и мобилност преку распоредување или преземање на вработените во Агенцијата, како и при назначувањето на членови во комисиите и работните групи формирани во Агенцијата и
- санкционирање на сите форми на корупција во Агенцијата.

Во таа насока на вработените во Агенцијата ќе им биде обезбедена обука за начинот на спречување на корупцијата и судирот на интереси која ќе опфати препознавање и елиминирање на ризиците од појава на корупција, неетичко однесување, итно разгледување на сите случаи на сомневање на постоење на корупција и судир на интереси или на вистински настантата корупција и судир на интереси.

Имплементацијата на Годишниот план за проценка од ризици од корупцијата во Агенцијата за 2022 година е обврска на сите раководители на сектори и одделенија во Агенцијата кои треба да ги запознаат вработените со неговата содржина и доследно спроведување во пракса.

Годишниот план за проценка од ризици од корупција во Агенцијата за 2022 година ќе биде објавен на веб-страницата на Агенцијата.

В.Д. Директор / U.D. Drejtori
Mk farm. spec. Lirim Shabani

